

Notitie Toetsingskader Waterkwaliteit Gouderaksedijk

Aan:Ingenieursbureau 3BMKenmerk:20180653/not01Auteur:Dhr. J. HopDatum:14-6-2018Interne controle:Dhr. F.T. VrieseStatus:Definitief

Projectleider: Dhr. J. Hop Bijlagen: -

Aanleiding en doel

Op het perceel Gouderaksedijk 52-58 is men voornemens bedrijfsactiviteiten uit te voeren. Hiervoor dient de huidige situatie van het perceel aangepast te worden. De werkzaamheden vinden plaats binnen de begrenzing van het waterlichaam Hollandse IJssel. In het beheer- en ontwikkelingsplan voor de Rijkswateren 2016-2021 (BPRW) staat beschreven dat dergelijke ingrepen getoetst dienen te worden aan het toetsingskader waterkwaliteit voor het beoordelen van de fysieke ingrepen. Voorliggende notitie gaat enkel in op punt I B van deel 2 van het toetsingskader (watertype afhankelijk).

Toetsingskader

De KRW doelstellingen worden door waterbeheerders uitgewerkt in water(beheer)plannen, waarbij de doelstellingen nader worden gespecificeerd naar waterlichamen en wordt aangegeven hoe hierop voor nieuwe activiteiten wordt getoetst. Voor de Rijkswateren vindt deze uitwerking plaats in het Toetsingskader waterkwaliteit, welke is te vinden in bijlage 5 van het beheer- en ontwikkelplan voor de Rijkswateren (BPRW) 2016-2021. Doel van dit Toetsingskader is om nieuwe ontwikkelingen, waarbij geen rekening is gehouden met het KRW-maatregelenprogramma, te kunnen beoordelen zodat zij geen negatief effect hebben op de ecologische toestand.

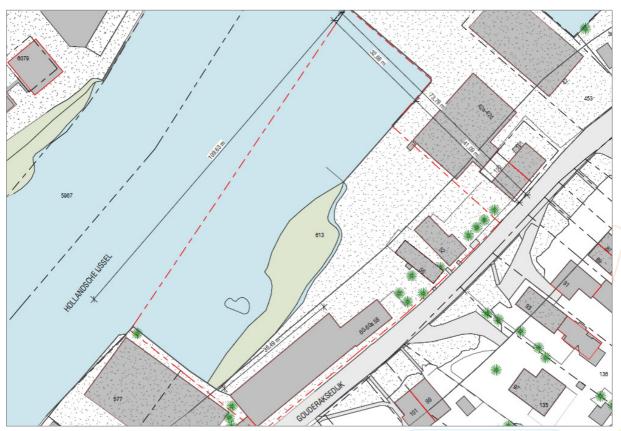
Het Toetsingskader Waterkwaliteit bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft een algemeen kader waarin algemene vragen aan bod komen die voor alle waterlichamen van belang zijn en niet of nauwelijks watertype afhankelijk zijn. Het tweede deel betreft een watertype afhankelijk toetsingskader. Het eerste onderdeel van dit tweede deel gaat in op de biologische kwaliteit en ecologisch relevant areaal. Hierbij wordt getoetst of:

I. De biologische kwaliteit wordt beïnvloed door de ingreep en of deze invloed voldoende groot is om als significant te worden aangemerkt. De biologische kwaliteit wordt gemeten met maatlatten per biologisch kwaliteitselement die per watertype verschillen. De onderdelen van deze maatlatten spelen onder andere in op de grootte van het ecologisch relevant areaal, de kwaliteit hiervan en voor sommige watertypen de (vis)optrekbaarheid. Ecologisch relevant areaal is een hulpmiddel in de vorm van GIS-kaarten. In dit kader registreert Rijkswaterstaat ongeacht de grootte van de ingreep - de effecten op het ecologisch relevant areaal;

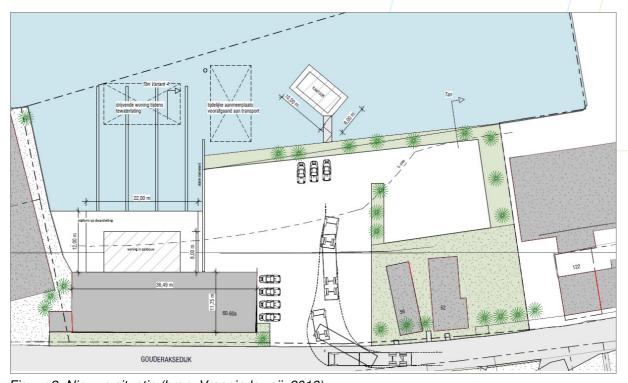
Beschrijving werkzaamheden

In figuur 1 is de huidige situatie van het plangebied (rood omkaderd) weergegeven, gevolgd door de nieuwe situatie in figuur 2 en figuur 3. Op basis van de beschikbare informatie worden delen van het huidige plangebied gedempt, terwijl andere delen ontgraven worden. Uiteindelijk worden de oevers in de nieuwe situatie voorzien van damwand, voor zover dit nog niet het geval is. Daarnaast wordt een helling aangelegd. De bestaande en nieuwe grondbalans is weergegeven in figuur 4. Op basis van de beschikbare informatie bestaan de werkzaamheden in het natte gedeelte van het plangebied uit het verdiepen van twee zones (A en B) en het verondiepen van een derde zone (C). Daarnaast lijkt er, op basis van de ontwerptekeningen, eveneens sprake van het verdiepen van een vierde zone (D), die buiten het rood omkaderde plangebied ligt.

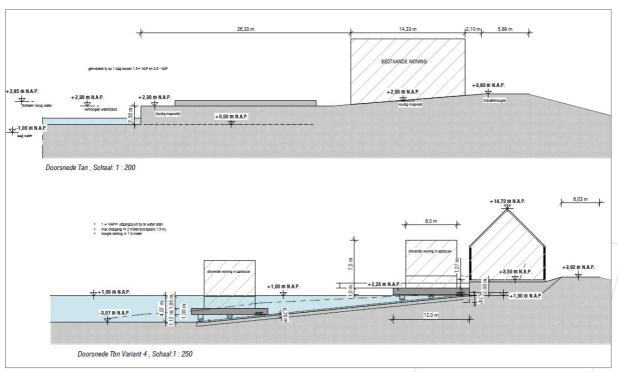

Figuur 1. Huidige situatie (bron: Vroegindeweij, 2018).

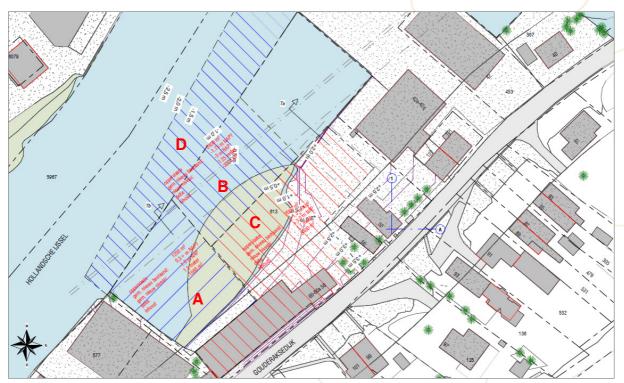

Figuur 2. Nieuwe situatie (bron: Vroegindeweij, 2018).

Figuur 3. Doorsneden nieuw (bron: Vroegindeweij, 2018).

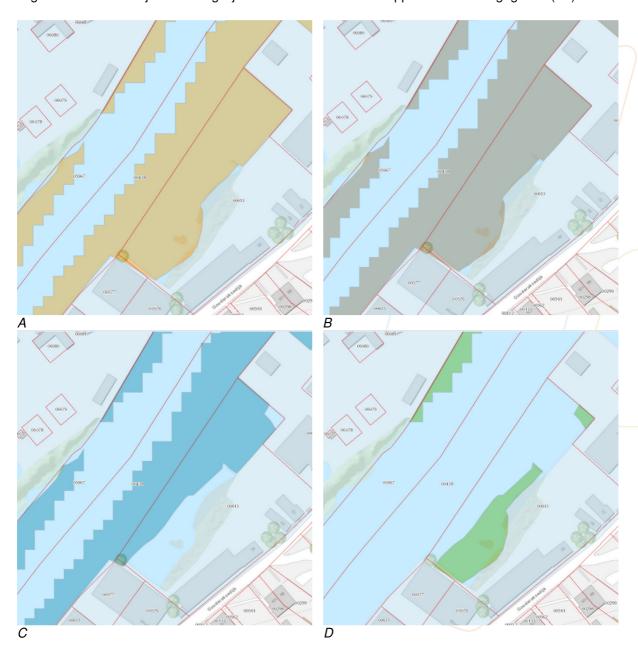

Figuur 4. Grondbalans (nieuw over bestaand) (bron: Vroegindeweij, 2018).

Ecologisch relevant areaal

Binnen het plangebied is er ecologisch relevant areaal voor vis, macrofauna, waterplanten en oeverplanten aanwezig. Dit is weergegeven in figuur 5. Het totale oppervlak van het ecologisch relevant areaal in het plangebied (zone A, B en C) bedraagt circa 2.860 m² voor de kwaliteitselementen vis en macrofauna. Voor het kwaliteitselement waterplanten is het oppervlak circa 1.906 m², voor oeverplanten circa 954 m². Deze berekeningen zijn uitgevoerd met Geoweb viewer (v5.1). Indien zone D ook meegerekend wordt neemt het ecologisch relevant areaal voor vis, macrofauna en waterplanten toe met circa 1.540 m². Het ecologisch relevant areaal voor vis, macrofauna en waterplanten wordt globaal begrensd tot een waterdiepte van -2,5 m + NAP en de vaargeul. In figuur 6 is een overzicht gegeven van het oppervlak waarbinnen de werkzaamheden uitgevoerd worden. Bij benadering zijn verschillende relevante oppervlakten weergegeven (m²).

Figuur 5. Ecologisch relevant areaal 2017 voor vis (A), macrofauna (B), waterplanten (C) en oeverplanten (D)

Figuur 6. Relevante oppervlakten (m²), waarbij de zone waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden met een stippellijn is omkaderd.

Uitwerking Toetsingskader Waterkwaliteit deel 2 IB

Een groot deel van de werkzaamheden bestaat uit het verdiepen van het plangebied, bijna tot aan de vaargeul. Voor zover bekend wordt het plangebied tot maximaal -3,07 m NAP verdiept. Dit is circa 2,5 meter onder het gemiddelde laagwaterpeil (-0,60 m NAP). Het verdiepen heeft bij benadering effect op maximaal 0,28 hectare ecologisch relevant areaal voor vissen en macrofauna, maximaal 0,19 hectare ecologisch relevant areaal voor waterplanten en 0,09 hectare ecologisch relevant areaal voor oeverplanten. De cumulatieve afname van ecologisch relevant areaal blijft bij dit oppervlak voor alle biologische kwaliteitselementen onder de maximaal toegestane 1%.

Tabel 1. Effect ingreep op bestaand ecologisch relevant areaal (gegevens Hop, 2018).

Biologische kwaliteitselementen	Bestaand ecologisch relevant areaal	Oppervlak van ingreep in relevant areaal	Afname door ingreep	Huidige afname cumulatief	Nieuwe afname cumulatief
	(ha)	(ha)	%	%	%
waterplanten	93,936	0,1909	0,20%	0,46%	0,66%
oeverplanten	35,374	0,0905	0,26%	0,12%	0,38%
vissen	97,339	0,2814	0,29%	0,35%	0,64%
macrofauna	97,535	0,2814	0,29%	0,35%	0,64%

In de praktijk zal bovenstaand effect een <u>overschatting zijn van het werkelijke effect</u>. Een groot deel van het plangebied dat verdiept wordt zal namelijk na het verdiepen nog steeds ecologisch relevant areaal zijn voor waterplanten, vissen en macrofauna. Het effect is daarom grotendeels van tijdelijke aard. Enkel de delen die tot dieper dan circa -2,5 m NAP worden afgegraven zijn na afloop waarschijnlijk ecologisch minder relevant voor waterplanten, vissen en macrofauna. De huidige begrenzing van het ecologisch relevant areaal van vissen, macrofauna en waterplanten loopt namelijk tot een maximale diepte van circa -2,5 m NAP (in combinatie met de betonning voor de scheepvaart).

Tegenover de afname van de gebieden met een diepte groter dan -2,5 m NAP, staat de aanwas van nieuw areaal door het afgraven van de oever (netto 330 m³). In de praktijk is dit waarschijnlijk grotendeels ecologisch relevant areaal voor vissen en macrofauna. De toename van het bestaand ecologisch relevant areaal bedraagt circa 0,03-0,04%. Voor water- en oeverplanten is dit waarschijnlijk niet aan de orde, aangezien in deze zone woonboten te water worden gelaten.

Conclusie

Op basis van bovenstaande waarden kan geconcludeerd worden dat de ingreep minder dan 1% van het ecologisch relevant areaal beslaat en geen effect heeft op meer dan 1% van het ecologisch relevant areaal. Dit geldt ook indien de aangegeven zone (rood omkaderd in figuur 6), buiten de zone waarin de werkzaamheden plaatsvinden, wordt meegenomen in de toetsing (maximaal cumulatief effect 0,83%).

Bovengenoemde waarden dienen kortgesloten te worden met bevoegd gezag, waarbij van de huidige cumulatieve afname geverifieerd dient te worden of dit de meest recente waarden zijn.